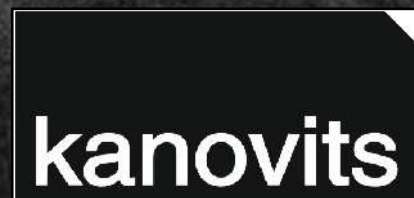


ROKLAD

AKO SA ZACHOVAŤ, KEĎ NÁJDEME ARCHEOLOGICKÝ NÁLEZ...?



TENTO KOMIKS SME PRIPRAVILI MY, TÍM **JELENE Z CVČ** Z KRÚŽKU LEGO ROBOTIKY Z CENTRA VOĽNÉHO ČASU ŠAĽA, AKO PROJEKT DO SŮŤAŽE **FIRST LEGO LEAGUE CHALLENGE** PRE ROK 2025/2026.

VĎAKA TÍMOVEJ PRÁCI, NAŠEJ TRÉNERKE IVETKE A NAŠIM KONZULTANTOM, SA NÁM PODARILO VYTVORIŤ DIELO, NA KTORÉ SME VEĽMI, ALE VEĽMI **HRDÍ**.

SEZÓNA FIRST LEGO LEAGUE 2025/2026 **UNEARTHED** JE ZAMERANÁ NA ARCHEOLÓGIU, JE O OBJAVOVANÍ ARTEFAKTOV A PRÍBEHOV, KTORÉ SÚ V NICH UKRYTÉ. PRI PRÁCI NA PROJEKTE SME ZISTILI, ŽE VEĽA ĽUDÍ NEVIE, AKO SA SPRÁVNE ZACHOVAŤ PRI NÁJDENÍ ARCHEOLOGICKÉHO NÁLEZU. ČASTO NETUŠIA, ČO ROBIŤ KEĎ NÁJDU NÁLEZ NAPRÍKLAD DOMA PRI KOPANÍ BAZÉNA, ALEBO V LESE NA PRECHÁDZKE A MÔŽU TÝM HISTÓRIU NECHTIAC POŠKODIŤ.

“...NAJČASTEJŠÍ PROBLÉM JE, ŽE ĽUDIA SI NEUVEDOMUJÚ AKO MÁLO MÔŽE ARCHEOLÓGOM PRINIEST VEĽKÉ MNOŽSTVO INFORMÁCIÍ. AJ OBYČAJNÝ ČREP MÔŽE DOPLNIŤ INFORMÁCIE O DEDINE, ČI MESTE A ČASTOKRÁT DOKONCA AJ POSUNÚŤ O NIEKOĽKO STOVIEK ROKOV ODKEDY SA NA DANOM MIESTE ŽILO...”
(FILIP VOLOŠIN, KONZULTANT)

PRETO SME SA ROZHODLI SPOJIŤ ARCHEOLÓGIU S PRÍBEHOM A VYTVORIŤ TENTO KOMIKS. TAKTO CHCEME ZÁBAVNOU FORMOU NAUČIŤ DETI AJ DOSPELÝCH, ČO ROBIŤ PRI ARCHEOLOGICKOM NÁLEZE. UKAZUJEME, ŽE AJ OBYČAJNÁ PRECHÁDZKA SA MÔŽE ZMENIŤ NA **DÔLEŽITÝ OBJAV**, AK SA ZACHOVÁME ZODPOVEDNE A DODRŽÍME SPRÁVNY POSTUP.

NAŠÍM CIEĽOM JE TIEŽ UKÁZAŤ, ŽE SKUTOČNÝ **POKLAD** NIE JE TO, ČO SI ZOBERIEME DOMOV, ALE TO, ČO DOKÁŽEME ZACHOVAŤ PRE BUDÚCNOSŤ.

PRAJEME VÁM ZÁBAVNÉ ČÍTANIE!

EDKO, JANKO, JARKO, MARTIN, VIKTOR



POZNÁMKA: ABY BOL KOMIKS ZRUZUMITELNÝ, V TEXTOCH SÚ **ČERVENOU FARBOU** OZNAČENÉ POUČNÉ POJMY. ICH VÝZNAM JE JEDNODUCHO VYSVETLENÝ V POSLEDNÝCH STRANÁCH KOMIKSU V **SLOVNÍKU POJMOV**.

JELENE

COMICS GROUP TEAM



EDUARD B.
HORNĚ SALIBY,
11 ROKOV,
MĀ RĀD LEGO,
BICYKLOVANIE
A SUSHI



MARTIN M.
TRNOVEC N. VĀHOM,
12 ROKOV,
MĀ RĀD LEGO
A VLAKY



JANKO J.
ŠALA,
10 ROKOV,
MĀ RĀD LEGO
A RIEŠENIE
HLAVOLAMOV



JARKO Š.
ŠALA,
11 ROKOV,
MĀ RĀD VEDU,
ČITANIE
A VEDOMOSTNĚ
TV RELÁCIE



VIKTOR D.
ŠALA,
11 ROKOV,
MĀ RĀD LEGO,
JAHODY A HRANIE
PC HIER



IVETKA D.
ŠALA
TRÉNERKA KRÚŽKU
ROBOTIKY
MĀ RADA SVOJU
RODINU A 3D TLAČ





KTOVIE, ČO
DNES V LESE
NÁJDEME.

DŮFAM, ŽE
ASPOŇ
SIGNÁL... ALEBO
WIFI...
INAK UMRIEM OD
NUDY!



ČO TAM TÍ
DVAJA ROBIA?



MAJÚ
**DETEKTOR
KOVOV!** MOŽNO
HĽADAJÚ
POKLAD!!!

AJ NA UDICI MÁ
NIEČO. VYZERÁ TO
AKO **MAGNET**.



ČO SOM TO
VYLOVIL? MOŽNO
JE TO CENNÉ!
MÔŽEME TO
PREDÁŤ!

VYZERÁ TO AKO
BOMBA!!!

POUŽÍVANIE
DETEKTOROV KOVOV ZA
ÚČELOM VYHĽADÁVANIA
ARCHEOLOGICKÝCH NÁLEZOV,
OBCHODOVANIE S NÁLEZMI,
RABOVANIE NÁLEZISK,
NENAHĽASENIE NÁLEZU JE
NELEGÁLNE.

MAGNET FISHING NIE JE
VHODNÝ NA HĽADANIE
ARCHEOLOGICKÝCH NÁLEZOV
A MÔŽE BYŤ NEBEZPEČNÝ.
MÔŽE TI UBLÍŽIŤ A MÔŽEŠ S
NÍM ZNIČIŤ NÁLEZY, AJ
PŘÍRODU.



BOMBAAA!!!
BEŽME RÝCHLO, PREČ!

POČKAJ NA
MŇAAAA!!



IDE AKO
FORMULA!

VLEČIEŠ SA AKO
SLIMÁK...



ODDÝCHNIME
SI, UŽ
NEVLÁDZEM!

PODĽA MŇA JE TO
STARÝ **POPOLNÍK**.
VEZMEM HO DEDKOVI,
TEN SA POTEŠÍ.



POZRI! ČO JE
TOTO??

VYZERÁ TO
AKO **LEBKA**



...ALEBO SA
ZĽAKNE...



MÁŠ PRAVDU, VYZERÁ TO
STARO ...A TROCHU
STRAŠIDELNE...

POČKAJ!!! RADŠEJ TO
NECHYTAJ. MÔŽE TO BYŤ NIEČO
VZÁCNE.

P POZORUJ

POZORUJ SVOJE OKOLIE, DÁVAJ
POZOR KDE KRÁČAŠ, NA ČO
STÚPAŠ.

- POZORNE SLEDUJ KAMENE A
ZVLÁŠTNE PREDMETY, NIKDY
NEVIEŠ, ČO OBJAVÍŠ.
- AJ OBYČAJNÁ PRECHÁDZKA SA
MÔŽE ZMENIŤ NA SKVELÉ
OBJAVOVANIE.
- NÁLEZ IBA POZORUJ, ALE
NECHYTAJ HO, NEVYBERAJ A
NEČISTI.



OZNAČ

- OZNAČ MIESTO, KDE SI TO NAŠIEL (NAPR. KAMEŇOM ALEBO PALIČKOU).
- ODFOTŤ OKOLIE, ALE S NÁLEZOM NEHÝB! NECHAJ VŠETKO TAK, AKO JE.
- NIČ NEPREMIESTŇUJ.

- AK SI V LESE ALEBO NA ŤAŽKO DOSTUPNOM MIESTE A NEMÔŽEŠ ČAKAŤ NA ODBORNÍKA:
 - NEBER NÁLEZ SO SEBOU.
 - ZAKRY HO, ABY SA NEPOŠKODIL.
 - ZAPAMÄTAJ SI ALEBO ZAPIŠ MIESTO, KDE JE.





ČO S TÝM BUDEME
TERAZ ROBIŤ?

ZAVOLÁM MAME, UČILA
DEJEPIŠ...

POVIE NÁM, ČI TO
NIE JE ZOMBIE
LEBKA...ALEBO
POPOLNÍK.



AHOJ! NIEČO SME
NAŠLI. POSLAL SOM
TI FOTKU...ALE
NEZĽAKNI SA!

OOOHHHH!!!



VYZERÁ TO
AKO LEBKA.
ZOSTAŇTE TAM,
ZAVOLÁM NA
**KRAJSKÝ
PAMIATKOVÝ
ÚRAD.**

SPÝTAM SA ICH,
ČO MÁTE ROBIŤ, ABY
STE NEPORUŠILI
ZÁKON.



KONTAKTUJ

KONTAKTUJ NIEKOHO DOSPELÉHO-
RODIČA ALEBO UČITEĽA.

- KONTAKTUJTE **KRAJSKÝ PAMIATKOVÝ ÚRAD**,
KDE NAHLÁSITE NÁLEZ.
- POČKAJTE NA POKYNY
ODBORNÍKOV A RIAĎTE SA PODĽA
NICH.
- NÁLEZCA MUSÍ NÁLEZ NAHLÁSIŤ
NAJNESKÖR DRUHÝ PRACOVNÝ DEŇ
PO NÁJDENÍ!



OKALIZUJ

LOKALIZUJ SVOJU POLOHU:

- ZAPÍŠ SI POLOHU, NÁZOV MIESTA ALEBO OBCE, GPS SÚRADNICE,
- PRESNÝ DÁTUM A ČAS,
- NAKRESLI MAPKU AKO SA DOSTAŤ K MIESTU.

VĎAKA PRESNEJ POLOHE MÔŽU ODBORNÍCI NÁLEZ RÝCHLO NÁJSŤ.





POZRI, AKÁ JE
STARÁ! MOŽNO JE
TU UŽ TISÍČKY
ROKOV!

CHCEM SA JEJ
DOTKNÚŤ! VYZERÁ
COOL!



STOJ!! ČO
AK TO ZNIČIŠ! JE TO STARÉ,
MÔŽE SA TO ROZPADNÚŤ
A **POŠKODIŠ TO!**.....



POZRI! VEDĽA SÚ
ZVLÁŠTNE SKALY...
MOŽNO TU NÁJDEME
POKLAD!



NECHYTAJ TO! MÔŽE TO BYŤ
ARTEFAKT!



AKÝ ARTEFAKT?
VEĎ JE TO IBA
SKALA..

AJ SKALA MÔŽE
BYŤ
**ARCHEOLOGICKÝ
ARTEFAKT**, AK JU ĽUDIA V
MINULOSTI UPRAVILI A
POUŽÍVALI!

A

NALYZUJ

ANALYZUJ SVOJ OBJAV IBA Z
DIAĽKY:

- NEDOTÝKAJ SA NÁLEZU,
NEVYBERAJ HO ZO ZEME,
NEPREMIESTŇUJ.
- ZAPÍŠ SI FARBU, TVAR A
VEĽKOSŤ.
- UROB FOTOGRAFIE PREDMETU.
- NEZASAHUJ DO PÔDY ANI DO
OKOLIA.



ÔVERUJ

DÔVERUJ ODBORNÍKOM.

NEBER NÁLEZ DOMOV,
NEČISTI HO, NEPRESŮVAJ.
AJ MALÉ ZÁSAHY MÔŽU ZNIČIŤ
DÔLEŽITÉ INFORMÁCIE.

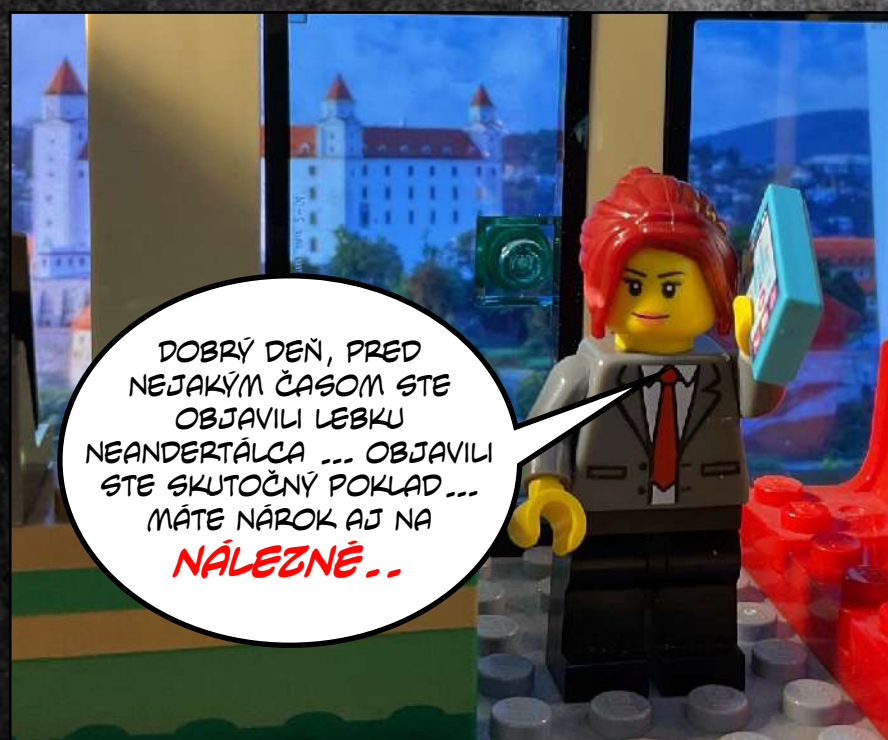
NECHAJ PRÁCU NA ODBORNÍKOCH.
ODBORNÍCI NÁLEZ PRESKŮMAJŮ,
ZDOKUMENTUJŮ A ZABEZPEČIA JEHO
OCHRANU.



NA NIEKTORÝCH
NÁLEZOCH SA MUSÍ
SPRAVIŤ
**ARCHEOLOGICKÁ
KONZERVÁCIA.**



PO NÁLEZE...**ARCHEOLOGICKÉ NÁLEZISKO**



DOBÝ DEŇ, PRED NEJAKÝM ČASOM STE OBJAVILI LEBKU NEANDERTÁLCA ... OBJAVILI STE SKUTOČNÝ POKLAD... MÁTE NÁROK AJ NA **NÁLEZNÉ..**

PAMIATKOVÝ ÚRAD VYPLATÍ ODMENU ZA OHLÁSENIE A ODOVZDANIE NÁHODNÉHO ARCHEOLOGICKÉHO NÁLEZU, AŽ DO VÝŠKY

100 % JEHO HODNOTY.

HODNOTA SA URČÍ ZNALECKÝM POSUDKOM.

PRIZNANIE A VÝŠKA NÁLEZNÉHO ZÁVISÍ OD SPLNENIA VIACERÝCH PODMIENOK.

...MEDZITÝM...



STOJTE!!!
RUKY HORE!!!

MÁME ICH!!



STE ZATKNUTÍ!!!
POUŽÍVANIE DETEKTORU
KOVŮV JE **NELEGÁLNA**
ČINNOSŤ!!!



NELEGÁLNE
POUŽÍVANIE **DETEKTOROV KOVŮV**
MÁ NEGATÍVNY VPLYV NA
ARCHEOLÓGIU.

DETEKTORISTI VYBERAJÚ NÁLEZY BEZ
ODBORNEJ DOKUMENTÁCIE, ČÍM
NÍČIA DÔLEŽITÉ INFORMÁCIE O
NÁLEZE.

ZA NELEGÁLNU ČINNOSŤ HROZÍ:

- POKUTA DO 200 000 €,
- ODŇATIE SLOBODY DO 8 ROKOV.





P

POZORUJ SVOJE OKOLIE, KADIAL KRÁČAŠ, NA ČO STÚPAŠ.

- NÁLEZ IBA POZORUJ, ALE NECHYTAJ HO, NEVYBERAJ A NEČISTI.



O

ZNAČ MIESTO NÁJDENIA NAPRIKLAD KAMEŇOM, PALICOU, ALEBO LÁTKOU.

- ODFOTOGRAFUJ OKOLIE - NECHAJ OKOLIE TAK, AKO JE.



K

ONTAKTUJ NIEKOHO DOSPELEHO - RODIČA, UČITEĽA.

- KONTAKTUJTE KRAJSKÝ PAMIATKOVÝ ÚRAD, KDE NAHLÁSITE NÁLEZ.
- POČKAJ NA POKYNY ODBORNÍKOV A RIAĎ SA PODĽA NICH.



L

OKALIZUJ SVOJU POLOHU.

- ZAPÍŠ SI POLOHU, GPS SÚRADNICE A PRESNÝ DÁTUM A ČAS.
- NAKRESLI MAPKU, AKO SA DOSTAŤ K MIESTU.



A

NALYZUJ SVOJ OBJAV Z DIAVKY.

- NEDOTÝKAJ SA NÁLEZU.
- ZAPÍŠ SI FARBU, TVAR, VEĽKOSŤ, UROB FOTOGRAFIE.
- NEZASAHUJ DO PÔDY A OKOLIA.



D

ÔVERUJ ODBORNÍKOM.

- NEBER NÁLEZ DOMOV, NEČISTI HO, NEVYBERAJ, NEPRESÚVAJ.
- NECHAJ PRÁCU NA ODBORNÍKOCH.



KONZULTANTI

ODBORNÍ KONZULTANTI

Michal Gróf,

Radca, Krajský pamiatkový úrad Nitra

Mgr. Eva Hulínková-Ťuchová, PhD.,

Archeologička, odborná riaditeľka Slovenského archeologického a historického inštitútu, o.z.

Ján Kormoš,

Správca stálej expozície archeologického krúžku Centra voľného času Šaľa
Vedúci archeologického krúžku Centra voľného času Šaľa

Mgr. Matúš Sládok, PhD.,

Odborný radca, archeológ, Krajský pamiatkový úrad Trnava

Mgr. Filip Vološin,

Interný doktorant Archeologického ústavu SAV Nitra, archeometalurg

KOREKCIA A GRAFIKA

Mgr. Petra Števonková,

Marketingová konzultantka, tvorca reklamných kampaní

Ing.arch Katarína Badová,

Architektka, grafička

PRÍBEHY NÁLEZOV

NA SLOVENSKU...

Rebeka z Košolnej,

malá 8 rokov, keď v roku 2024 našla na poli za dedinou kameň, ktorý na prvý pohľad vyzeral úplne obyčajne. Svoj nález spolu s otcom nahlásila Krajskému pamiatkovému úradu v Trnave, odkiaľ potvrdili, že ide o pravekú sekerku, ktorá pochádza z čias neolitu. To znamená, že má viac ako 7 tisíc rokov.

Juraj a René,

v roku 2016 kopali v lese pod Tatrami jamu na bunker a narazili na črepy keramickej nádoby. Učiteľ dejepisu ich podozrenie potvrdil a privolať archeologičku z múzea v Kežmarku. Tá určila, že nádoba je stará vyše 2000 rokov. Múzeum chlapcom za poctivé nahlásenie udelilo doživotný bezplatný vstup.

Damián,

mal len sedem rokov, keď v roku 2020 počas túry pri Ružomberku objavil železný hrot kopije z obdobia medzi 6. až 17. storočím. Pamiatkari zo Žiliny mu vysvetlili, čo nález predstavuje, a ukázali mu aj ďalšie archeologické predmety.

Dávid,

čerstvý maturant, si v roku 2017 pri Váhu všimol zvláštny kovový predmet trčiaci zo štrku. Po preverení odborníkmi sa ukázalo, že ide o vzácnu bronzovú dýku typu Stabdolch starú takmer 4000 rokov, akých sa na Slovensku našlo len niekoľko. Za nález dostal od Pamiatkového úradu nálezné.

Skupina detí z okresu Šaľa ,

vd'aka deťom - členom archeo krúžku, pod vedením Jána Kormošiho, ale i nezainteresovaným deťom sa podarilo lokalizovať celý rozsah germánsko-rímskej osady (dediny) z 2.-3. storočia n.l. na Večianskom sídlisku v Šali. Deti hlásili a priniesli nálezy z rôznych častí Večianskeho sídliska a priliehajúcich parciel z tohto obdobia. V tomto prípade sa dovoľovalo predpokladať, že sa jedná o významné spoločenské centrum pre širší región, ktorý je zaznačený aj v Ptolemaiovej mape z roku 150 n.l. ako Singona.

V ZAHRANIČÍ...

Azda najväčší detský archeologický objav sa podaril ešte v počiatkoch archeológie na Pyrenejskom polostrove. V roku **1868** objavil lovec v severnom Španielsku jaskyňu. Neskôr sa o nej dozvedel miestny šľachtic Marcelino Sanz de Sautuola, ktorý sa zaujímal o archeológiu. V roku 1879 zobral do jaskyne svoju **osemročnú dcéru Maríu**, ktorá si ako prvá všimla maľby zvieratá na stropoch jaskyne. Myslela si, že sú to voly, ale v skutočnosti to boli v Európe už vymreté bizóny. Po objave tejto maľby našli v jaskyni aj ďalšie. Zobrazovali rôzne zvieratá i ľudí. Trvalo dlho, kým ich odborná verejnosť uznala za pravé. Pod názvom **Altamira** sa jaskyňa stala svetoznáma a považuje sa za Sixtínsku kaplnku jaskynného umenia. Nástenné maľby boli namalované pred 11 až 19 tisíc rokmi.

SLOVNÍK POJMOV

Archeologická konzervácia

Archeologická konzervácia je odborná starostlivosť o archeologické nálezy. Slúži na to, aby sa staré predmety nepoškodili pôsobením vzduchu, vody alebo času. Zahŕňa jemné čistenie, ochranu materiálu a správne uloženie nálezu.

Archeologický nález

Archeologický nález je hnutelná vec, ktorá je dokladom o živote človeka a jeho činnosti od najstarších dôb do roku 1918 a spravidla sa našla alebo nachádza sa v zemi, na jej povrchu alebo pod vodou.

Archeologickým nálezom je tiež zbraň, munícia, strelivo, súčasť uniformy, vojenská výstroj alebo iný vojenský materiál, ktorý pochádza pred rokom 1946.

Nálezom sú tiež ľudské kostrové pozostatky mimo fungujúcich cintorínov.

Koho mám kontaktovať, keď objavím archeologický nález?

Ak sa nález nájde mimo povoleného pamiatkového výskumu, musí to nálezca oznámiť krajskému pamiatkovému úradu priamo alebo prostredníctvom obce. Oznámenie o náleze je povinný urobiť nálezca najneskôr na druhý pracovný deň po jeho nájdení.

Archeologické nálezisko

Archeologické nálezisko je miesto, kde sa nachádzajú archeologické nálezy v pôvodných súvislostiach. Môže ísť o staré obydlie, hrob, opevnenie alebo miesto, kde ľudia v minulosti pracovali či žili. Porušením náleziska sa môžu nenávratne stratiť dôležité informácie.

Archeológ

Archeológ je odborne vzdelaná a spôsobilá osoba zaoberajúca sa vyhľadávaním, skúmaním, triedením a dokumentovaním hmotných pamiatok dokumentujúcich ľudskú spoločnosť v minulosti.

Artefakt

Artefakt znamená „umelý výrobok“ a označuje každý predmet vyrobený, upravený človekom. Vztahuje sa na všetky nástroje, zbrane, ozdoby (teda hnutelné nálezy), ale aj na stavby alebo cesty.

Detektor kovov

Detektor kovov je zariadenie určené na vyhľadávanie kovových predmetov pod zemou bez priameho kontaktu s povrchom. Dokáže rozlíšiť druh kovu a pracovať približne do hĺbky jedného metra. V archeológii je užitočný, ak ho používa odborník v rámci legálneho výskumu. Negatívny vplyv má nelegálne používanie detektorov tzv. detektoristami. Neodborným výkopom sa nenávratne strácajú informácie o polohe, súvislostiach a prostredí nálezu, čo výrazne poškodzuje poznanie dejín.

Lebka

V roku 1961 našiel Jozef Syrový pri kúpaní v Šali vo Váhu kus lebky. Spočiatku uvažoval, že si z nej urobí popolník, no napokon ju ukázal známym a dostala sa k odborníkovi. Antropológovia potvrdili, že ide o časť lebky neandertálca, čo je jeden z najvýznamnejších nálezov na Slovensku.

V rokoch 1993 a 1995 pokračovali šalianski nadšenci v pátraní a našli ďalšie časti lebky, ktoré k sebe presne zapadli. Príbeh „popolníka“ sa tak stal symbolom toho, ako náhoda a zvedavosť zachránili vzácny doklad najstarších obyvateľov Šale.

Magnetfishing

Magnetic fishing, po slovensky „magnetický rybolov“ je hľadanie kovových predmetov pomocou silného magnetu v riekach, jazerách a iných vodných plochách. Znie to zaujímavo, ale nie je to dobré pre archeologické nálezy.

- Ak predmet vyberieš magnetom, stratíme informácie o jeho presnej polohe.
- Ťahaním predmetu po dne rieky môžeš zničiť iné, oveľa vzácnejšie poklady - rozbiť kosti, keramiku...
- Silné magnety môžu poškodiť staré kovové predmety, ktoré sú krehké.
- Vybratím predmetu z vody bez dokumentácie sa stráca jeho presné miesto a kontext, čo je pre vedcov veľmi dôležité.

Môže to byť aj nebezpečné. Silné magnety môžu zachytiť ostré alebo toxické predmety (napr. staré zbrane, muníciu, kovy s hrdzou), čo môže spôsobiť zranenie.

Nálezne

Nálezne je finančná odmena, ktorú môže dostať nálezca archeologického nálezu. Podmienkou je, že nález bol objavený náhodne, nahlásený včas a ponechaný na mieste. O výške nálezného rozhodujú odborníci.

Nálezne do 100 % hodnoty nálezu poskytuje Pamiatkový úrad od 1. 6. 2009. Dovtedy bolo 100 % nálezne len v prípade nálezov vyhotovených z drahých kovov alebo z iných cenných materiálov, v ostatných prípadoch bolo nálezne v sume, ktorá sa rovnala 20 % hodnoty nálezu. Pre zaujímavosť v Česku je nálezne max. 10 % (max. 100 % z hodnoty materiálu u drahých kovov), v Taliansku max. 25 %, v Rumunsku max. 45 % a v Španielsku 50 % hodnoty nálezu. Nálezne viac ako 100 % je v Nórsku, Švédsku a Fínsku.

Nelegálna činnosť

Nelegálna činnosť je konanie proti zákonu, napríklad ničenie archeologických nálezov, kopanie bez povolenia, rabovanie nálezísk alebo používanie detektora kovov bez súhlasu. Takéto správanie môže viesť k vysokým pokutám alebo trestom.

V prípade, ak ste svedkom nepovoleného vyhľadávania archeologických nálezov tzv. detektoristami alebo len máte podozrenie na takúto činnosť, ohláste to na políciu na čísle 158 a následne aj na podateľni príslušného KPÚ a na e-mailových adresách archeo@minv.sk a archeologia@pamiatky.gov.sk.

Za ilegálnu detektoristickú činnosť hrozí: - pokuta do 200 000 € (podľa zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov), - odňatie slobody do 8 rokov (podľa zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov)

Pamiatkový úrad

Pamiatkový úrad Slovenskej republiky je úrad, ktorého hlavnou úlohou je ochrana pamiatkového fondu Slovenskej republiky. Sídli v Bratislave, ale má celoštátnu pôsobnosť, spadá pod neho 8 krajských pamiatkových úradov so sídlom v krajských mestách.

Kontakty na krajské úrady nájdete tu :

<https://www.pamiatky.sk/ochrana-pamiatok/ochrana-archeologickych-nalezov-a-nalezisk/kontakty-archeologia>

Môžete skúsiť zavolať na 02/20464111 (ústredňa Pamiatkového úradu SR).

Podateľňa Pamiatkového úradu SR – podatelna@pamiatky.gov.sk

Odbor archeológie PÚ SR všeobecne – archeologia@pamiatky.gov.sk

alebo priamo na krajský pamiatkový úrad, podľa toho, v akom kraji sa nachádzate. Napr.:

Pre okres **Šaľa**: Krajský pamiatkový úrad Nitra

Podateľňa KPÚ Nitra – tel.: 037/2451111, podatelna.nr@pamiatky.gov.sk

Pre okres **Galanta**: Krajský pamiatkový úrad Trnava

Podateľňa KPÚ Trnava – tel.: 033/2452111, podatelna.tt@pamiatky.gov.sk

Zákon

Podľa § 40 Zákona o ochrane pamiatkového fondu ste povinní archeologický nález nahlásiť do jedného pracovného dňa.

Ak sa nález nájde mimo povoleného pamiatkového výskumu, musí to nálezca oznámiť krajskému pamiatkovému úradu priamo alebo prostredníctvom obce. Oznámenie o náleze je povinný urobiť nálezca najneskôr na druhý pracovný deň po jeho nájdení.

Najjednoduchšie je okamžite zavolať na krajský pamiatkový úrad a riadiť sa ich inštrukciami.

ZDROJE:

<https://www.pamiatky.sk/aktuality/detail/osemrocná-rebeka-objavila-v-kosolnej-praveku-kamennu-sekerku>

<https://www.pamiatky.sk/ochrana-archeologickych-nalezov-a-nalezisk/archeologicke-nalezky/co-rob-it-ked-najdem-archeologicke-nalezky>

https://www.pamiatky.sk/fileadmin/documents/pamiatkovy_urad/archeolog/Letak_antidetektor.pdf

<https://www.pamiatky.sk/ochrana-pamiatok/ochrana-archeologickych-nalezov-a-nalezisk/kontakty-archeologia>

<https://www.kpt.sk/clanky/nalezne.html>

<http://www.archeologiask.sk/hlavna-stranka/o-archeologii.html>

<http://www.archeologiask.sk/slovenska-archeologia/archeologicky-vyskum/zakladne-pojmy.html>

<https://magnetfishing.sk/magnet-fishing-zakon/>

<https://www.keltoi.cz/archeologie/o-archeologii/518-detektoristi-hrobari-archeologie>

<https://cs.wikipedia.org/wiki/Archeolog>

<https://sala.sk/clanok/ako-salania-hladali-stratenu-neandertali>

<https://www.slovosalanov.sk/neandertalci-prvi-salania-jan-kormosi-o-svetovych-nalezoch-zo-sale/>

<https://www.zakonypreludi.sk/zz/2005-300>

Kniha Archeológia, Aedeen Creminová a kolektív autorov, Vyd. Fortuna Libru, Bratislava 2009

AKO VZNIKAL KOMIKS





TENTO NÁŠ KOMIKS SI MÔŽETE POZRIEŤ ALEBO STIAHNUŤ POMOCOU PRILOŽENÉHO QR KÓDU, ABY STE SI HO MOHLI PREČITAŤ AJ NESKÔR ALEBO SA OŇ PODELIŤ AJ S OSTATNÝMI.

ĎAKUJEME, ŽE PODPORUJETE NAŠU PRÁCU A NAŠU SNAHU CHRÁNIŤ TO, ČO NÁM ZANECHALA MINULOSŤ...

EDKO, JANKO, JARKO, MARTIN, VIKTOR

ODBORNÍ KONZULTANTI:



KRAJSKÝ
PAMIAŤKOVÝ ÚRAD
TRNAVA



KRAJSKÝ
PAMIAŤKOVÝ ÚRAD
NITRA



S·A·H·I

SLOVAK
ARCHEOLOGICAL
AND HISTORICAL
INSTITUTE